

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:

Égész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

El Bécsbe.

Az európai közvélemény ítéletét is megkapta immár a koalíció. Az ítélet lesújtó erővel ítéli el a szövetszert kisebbségi frakciók parlamentellenes merényleteit. A művelt külföld egész sajtója visszataszítónak és fölháborítónak találja a koalíció féktelen törtetését, amely személyi érvényesülés céljából semminemű nemtelen fegyvertől s erőszaktól nem riad vissza. A külföld ez egyhangú sujtó ítéletének hallatára, amely újabb erkölcsi elégtétellel szolgál a munkapártnak és kormánynak, örülnünk kellene, de még sem örüllhetünk. Hisz mind a megbélyegző vélemény, amelyet a nyugati nemzetek közvéleménye a koalíció nemtelen harcáról és harci eszközeiről nyilvánít, magyarokat érint és Magyarország hírének árt. S az elégtétel-szerzésnél erősebb bennünk az a hazafias keserűség, a mely fájdalommal, restelkedve, fölláborodva látja, hogy a merénylők viselt dolgairól alkotott nemzetközi vélemény mily ártalmasan hat vissza a magyarok külföldi reputációjára.

A koalíciós visszaélések tehát mindenfelől megkapták a nekik kijáró méltatást. Előbb a nemzet ítélt felettük.

Az országgyűlés két házának, az ország legtöbb törvényhatóságának, a választópolgárok legtöbb népgyűlésének ítéletei után a külföld szava hangzott el. Belső erkölcsi jogosultság nélkül, a saját nemzetrontó bűnük érzetében, nemzetük minden számottevő tényezőjétől elítélve s immár a nagyvilág erkölcsi megbélyegzésének is tudatában — ugyan milyen lélekkel mondhatják azt, hogy Bécsben a delegáció ülései alkalmával egész Európának mutatják meg, mi történik itt. Bármily szomorú elfajulás ez, mégis akaratlanul is mesolyognunk kell azon, hogy a külföld általános ítélete után ők még mutogatni valót találnak. Ugyan mit akartak megmutatni Európának? Tetézni akarták szegyenüket? Nem volt elég a sülyedés, amelyet eddig a nagyvilágnak látványul nyújtottak, még szegyenletesebb szinten akarták magukat bemutatni? Azt akarták szemmeállíthatóvá tenni, hogy ők saját hazájuk rendje, törvényszerűsége, alkotmánya elleni hajszájukat Bécsben is folytatják? Hogy ottani magyarfaló néptömegekkel készek szövetszert a magyar törvényhozás tényezői ellen? Hogy idegen földön idegenek előtt gyalázni, becsmérlni, rombolni készek államuk intézményeit?

És ezek után azt hiszik ezek a politikai desperádók, hogy a király vagy a nemzet elejtené kormányát!

Az ország tisztán látja, hogy a miniszterelnöknek magasabb erkölcsi és nemzeti érdekek parancsolják, hogy a kötelesség-teljesítés útján még legbensőbb hajlama ellenére is kitarson. Az ő egyik nagy föladata az, hogy a parlamentárizmus alapjai ellen való permanens lázadást megtörve, a magyar állam és törvényhozás szuverénitását helyreállítsa. A parlament megmentése és a népjogok alapján való megiffjítása az ő nagy hivatása. S ez a nagy cél hiúsulna meg, ha — ami ki van zárva — az ellenzéki terror célját érné. Hisz ez azt bizonyítaná, hogy a kisebbségi összeszkűvés erősebb a parlament fulnyomó többségének s a koronának együttes akaratánál. Az alkotmányosság alapelve dőlné meg s véguélküli chaos szakadna a nemzetre, ha megésnék az, hogy nem a király s nem a parlament többsége, hanem egy erőszakos kisebbség lázadása dönti el, mely kabinet kormányozza Magyarországot. S a többség nemcsak vezérét vesztené el, — ami a harcban végzetes következményekkel járna — hanem ugy állana a kisebbséggel szemben, mint vereséget szen-

RÁ CZITS és CZVRKUSITS

fűszer- és csemegeüzlete

ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6.

100-78

Legfinomabb

KÁVÉK

TEÁK

RUMOK

TEASÜTEMÉNYEK.

Egyedül legjobbnak elismert „COLUMBIA“ pörköltkávé.

vedett fél, amelynek a kisebbség parancsa szerint kell vezérét változtatnia. A parlamentárizmus megsemmisítését jelentené ez, — a nemzet végzetes kudarcát, a kisebbség újabb teljhatalmának, az obstrukció győzelmét s minden eddigi munka, áldozat, önfeláldozás hiábavaló voltát. Hát ezt a nemzet sem tűrhetné el, mely élni akar, jövőt kíván. Az ellenzéki erőszak végső tehetetlen vergődésének izgalmai, a letiport anarchia lázongó kísérletei kellemetlen, kínos látványt nyújthatnak, — de csak ezuton vivható ki a törvénytisztelet, munka, rend s nemzeti állam jövője. Ezt tudja Európa közvéleménye is. S ahogy megvan a lesújtó véleménye a koalíció tombolásairól, úgy tiszta tudatában van annak a nagy hivatásnak, amelyet Lukács László a magyar állam konszolidálása és európai szerepének érvényesítése dolgában igazi hazafisággal és önfeláldozással betölt.

Schweidel József csontjai.

Megtalálták a zombori származású vértanu sírhelyét és hamvait.

Arad városában nagy az öröm és ennek az örömnök hullámverései Zomborba is elhatolnak, hol az utódok kegyelete szobrot emelt az itt született Schweidel Józsefnek. Az aradi tizenhárom vértanu közül kettőnek: Lázár Vilmosnak és Schweidel Józsefnek megtalálták a csontjait.

Schweidel József mint őrnagy ezredével együtt belépett a magyar hadseregbe, ahol rögtön alezredes, majd tábornok lett. Részt vett a pákozdi és a sveháti ütközetben: 1849-ben Debrecen, majd a kormányknak Pestre, Szegedre, Aradra távozása után mindama városok katonai parancsnokává nevezték ki, ahol a kormány székelt. Világosnál a szabadságharc többi főtisztjével együtt ő is fogságba került s csak felesége, Bilinszki Danicella bárónő könyörgésére engedte meg Haynau, hogy bitó helyett golyóhalált halhasson.

Az aradi tizenhárom vértanu közül tudvalevően kilencet bitón végeztek ki, de mindmáig nem tudták pontosan megállapítani, hogy a Maros tulsó partján levő síkság melyik részén hajtották rajtuk végre a halálos ítéletet s hová temették el őket. Hasztalan volt minden kutatás, minden ásás, még csak nyomokra se akadtak. A tavasszal már az a hír kapott szárnyra, hogy sánemunkát végző katonák véletlenül rábukkantak a bitófán kimult vértanuk sírjára, a hír azonban hamisnak bizonyult.

Azt azonban kétségtelenül megállapították, hogy a négy vértanút, akit golyóval végeztek ki, hol lötték agyon. Pontos katonai följegyzések alapján ugyanis kétségtelenül

vált, hogy Kiss Ernő, Dessewffy Arisztiden, Lázár Vilmoson és Schweidel Józsefen az aradi katonai vár északi részén lévő sáncok között, az úgynevezett hatos kapunál hajtották végre a halálos ítéletet. A négy vértanu közül csak Lázár és Schweidel holttestét kellett keresni, Kiss Ernőt és Dessewffy Arisztidét ugyanis a kivégzést követő napokon rokonságuk elszállította; Kiss Ernő a torontálmegyei Eleméren, Dessewffy pedig a sárosmegyei Margonyán nyukszik a családi sírboltban.

Varjassy Árpád aradmegyei tanfelügyelő, a vértanuk esontjainak lelkes kutatója tehát arra kért engedelmet a hadügyminisztertől, hogy a vár területén kereshesse Lázár és Schweidel földi maradványait. Az engedelmet megkapta s az ásást ez év májusában megkezdte a hatos kapu mellett. A munka azonban lassan haladt előre, mert a talajvíz a tavaszi áradás miatt néhány nap múlva már félméter mélységben fölfakadt. A munkát akkor abbahagyták és csak augusztus 19-ikén folytatták jó száraz talajon.

Az ásást ellenőrző Máthé János aradi muzeumi felügyelő Hegedüs Ede alezredes, várparancsnok írásos meghatalmazása alapján hat munkással szabadon kutathatott az északi sáncok között. Augusztus 21-ikén Máthé hatvan centiméter mélységben észrevette, hogy ott sírnak kell lenni. Megtöltötte a munkásoknak, hogy ásóval dolgozzanak. Lapátot hozott és óvatosan emeltette le a földet, nehogy, ha föltévése csakugyan helyes, megsértse a csontokat. Az ásás, melyet nagy izgalommal folytattak, így lassan ment, de a faradozást siker koronázta: másfél méter mélységben egész tisztán állott Máthé előtt négy sír, a melyek közül kettőben csontvázat lelt, a másik kettő üres volt. A sírok, melyek tulajdonképpen nyolc méter hosszúságú árokban voltak, közvetlenül a sánc mellett sorakoztak.

Az első csontdarab, a melyben a lapát megakadt, térdcsukló volt. Azután lassanként bontakozott ki a két csontváz. A holtakról meglátszott, hogy minden rendszer nélkül dobták őket a sírba. A katonaságnál tudvalevően térdelő helyzetben lövik agyon a halálraítélteket. Nevezetes és döntő fontosságú bizonyíték, hogy az egyik holttestről kétségtelenül megállapítható, hogy térdelő helyzetben került a földbe. A halál beállta után térdelő helyzetben roskadt össze, így merevedett meg a test s így is dobták a sírgödörbe.

Máthé sietve jelentette tapasztalatát Varjassy Árpádnak, aki nem engedte kivenni a csontvázakat, hanem, hogy minden kétség eloszoljon, elrendelte az ásás folytatását. Ha ugyanis több csontvázat nem találnak a közelben, akkor kétségtelennek mondhatja, hogy a két holttest Lázáré és Schweidelé. A vértanu-sírokat tehát ideiglenesen vékony földréteggel vonták be és folytatták az ásást. Az aradi katonatisztek sűrűn fölkeresték a munkásokat és úgy ök, mint a nagy hadgyakorlat idején Aradra jött más ezredbeli tiszték nagy érdeklődéssel figyelték a kutatást. A két csontváz megtalálásáról azonban egyiküknek se volt még csak sejtelve sem, az óvatos Varjassy ugyanis nagyon vigyázott rá, hogy titka idő előtt ki ne pattanjon, mert nem akarta, hogy ha esetleg téved, a tavaszhoz hasonló csalódás érje a magyar közönséget.

Szeptember első felében félbehagyták a munkát, egyrészt mert az említett két csontvázon kívül csakugyan nem találtak

többet, másrészt, mert a folytonos eső zavarta az ásást. Varjassy még augusztusban bizalmas levelet írt Török Aurél budapesti egyetemi tanár, antropológusnak és kérte, jöjjön le Aradra, mert ő (Varjassy) szakférfiak előtt szeretné kiemelteni a holttesteket. Török Aurél azonban időközben meghalt. Varjassy tehát kénytelen lesz más szakemberhez fordulni. A holttestek kiemelése most különben sem történhetik meg, mert a nagy eső miatt a talajvíz megint fölfakadt és ellepte a sírokat beborító ideiglenes földréteget; meg kell várni, míg a víz ismét visszahúzódik. A feltve őrzött titok azonban mára mégis kikapott és villámgyorsan elterjedt Aradon. Egy hírlapíró fölkereste Varjassy Árpádot, aki így nyilatkozott:

— Most már minden kétséget kizáróan meg van állapítva, hogy a két csontváz Lázár Vilmosé és Schweidel Józsefé. Ezt már augusztusban tudtuk. De nem akartuk kiemelni a csontvázakat és nyilvánosságra hozni a hírt, mert megígértém Török Aurélnak, hogy nélkülem nem teszek döntő lépést ez ügyben. De ő meghalt, a hír elterjedt, tehát nyugodtan nyilatkozhatom. A míg azonban a víz nem apad el, addig nem tudjuk kiemelni a holttesteket. Hogy csakugyan a két vértanu holttestére bukkantunk a sánc mellett, annak bizonyítéka a következő tény: A négy vértanút térdelő helyzetben lötték agyon s megmerevedett holttestüket dobták a sírba. Nos, mi legelőbb a térdcsontokat találtuk meg, mert a sírban azok voltak legfölül. A hátára fektetett s térdelő helyzetben eltemetett embernek tudvalevően a térde van legmagasabban. Ha kiemeljük a holttesteket, Domány József aradi szőőbirtokos nemes ajánlata alapján az ő családjának sírboltjába tesszük, a míg megfelelő mauzóleumot állít nekik a nemzet kegyelete.

H I R E K.

A bácsi tűzoltóünnepély.

A tegnapelőtti vasárnap Bács községbe szólította a vármegyei közélet mindazon tényezőit, kik készséges uttörői a bácsmegyei tűzoltó-intézmény fejlesztésének. Zászlószentelést és ünnepi versenyt rendezett a bácsi tűzoltótestület, melynek ünnepnapján tizenegy megyei testület vett részt. A vármegyét, Scultéty Ferenc alispánnal az élén, huszonhatan képviselték a tisztikarból, akik délelőtt fél-tizkor érkeztek meg Bácsba. Az állomáson zenével fogadta az érkezőket Bács vendéglátó polgársága, ennan pedig ünnepi misére vonultak, melyet Evetovics János országgyűlési képviselő, bácsi plébános celebrált fényes segédlettel. Az istentiszteletet a zászlószentelés követte, majd a szegbeverés ünnepi ténye. Délben a Medve-vendéglőben háromszáz terítékű banket volt, melyen a szebbnél-szebb pohárköszöntők özöne vegyesen folyt a válogatott fajborok özönével. Scultéty Ferenc alispán elokvens beszéddel hódolt a királynak, Evetovics János orsz. képviselő pedig Ertl Jánosné zászlóanyát ünnepelte

100-45
Örült Ön!

Hajszolás az öreg billiárd körül a golyók után, a józan ész szerint immár nem **testedzés**, hanem kinos, komikus ugrálássá válik, mert

Szpevák-féle szab. billiárdokon kényelmesen, ülve lehet játszani.

Ára felszerelve: 4 drb szab. dákó, rugós, 3 drb elefántcsont golyó 42^m/_m citromfából, mahagónifából **250 korona.** Csomagolási költség a vevőt nem terheli. A szállítás kárpitozott ládámban.

Megrendelést **20 kor.** havi részletre is elfogad. — Arany oklevéllel kitüntetve.

:: Képes árjegyzéket ingyen küld ::

Szpevák Béla

szab. billiárd- és hozzávaló dákógyáros

!! ZOMBOR, !!

Thököly-ut 10. szám.

ékes szavakkal. Vermes Béla Scultéty Ferenc alispánra emelte poharát és Késmárky Béla dr. zombori tűzoltó-főparancsnokra. A versenyek, melyeknek eredményét legközelebb hozzuk, délután kettőkor kezdődtek. Utána a díjak kiosztása következett, majd este műkedvelői kabaré zárta be a szép ünnepnapot.

Október hatodikának zombori ünneplése. Hauke Imre polgármester vasárnap délelőtt 11 órára megbeszélésre hívta az október 6-ikát rendező zombori bizottságot. A bizottság elhatározta, hogy október 6-án kegyeletes ünnepélyt rendez.

A bajai munkapárt üdvözli a kormányt. A bajai nemzeti munkapárt a kormány tagjait és gróf Tisza István képviselőház elnököt, akik a véderőről, valamint a honvédségről, továbbá a katonai büntetőperrendtartásokról szóló törvények létrejötte körül kifejtett sikeres tevékenységükért az elmúlt napokban királyi kitüntetésben részesültek, feliratilag üdvözölte.

Az adai földmivésiskola köréből. A m. kir. földmivésügyi miniszter Frankl Bódog adai földmivésiskola igazgatót a csáki, Németh Jenő szegedi gazdasági tanárt az adai m. kir. földmivésiskolához helyezte át.

Háziipari tanfolyam Zomborban. A DMKE háziipari osztálya Nagy Ida úrnő vezetésével folyó évi október hó 1-től háziipari tanfolyamot rendez Zomborban a női ipariskolában a *gyöngyhorgolásból és gombhorgolásból*. Jelentkezni lehet a női ipariskolában.

A bácsalmási kir. adóhivatal. Bácsalmáson tudvaleg legközelebb új adóhivatalt szándékozik a kormány felállítani. Az adóhivatal felállítását, mint jó forrásból értesülünk, közbönn van. A bajai adóhivatal kerületéből egynehány községet a bácsalmási adóhivatalhoz fognak csatolni.

Zombori városi tisztviselők vasuti igazolványa 1913-ra. A Városok Lapja írja: A máv. igazgatóságtól nyert értesülésünk alapján figyelmeztetjük a városi tisztviselőket, hogy azok, akiknek arcképes igazolványán 100,000 aluli szám látható, egy darab új fényképet és két korona áru postabélyeget, azok pedig, akiknek igazolványa 100,000-en felüli számmal állított ki, csak 2 korona értékű postabélyeget és a jelenlegi arcképes igazolványt tartoznak a közös kérvényükhöz csatolni. A közös kérvény, úgy mint eddig, a polgármester záradékával látható el. A kérvények már most beküldhetők a máv. igazgatóságához. Akik azt kívánják, hogy mielőbb megkapják az igazolványt, azok igyekezzenek sürgősen beküldeni oda a kérvényüket, mert később a nagy összetörődés miatt nem juthatnak egykönnyen az igazolványhoz.

2169 fölösleges korona. Ezerkilencszázötvenben, mikor az annexió miatt kénytelenek voltak a nős és családos póttartalékosokat behívni, Zomborban is alakult gyűjtőbizottság Alföldy Árpád h. polgármester elnökelete alatt. A bizottság gyűjtött és kiosztott a póttartalékosok között 2552 kor. 20 fillért és a megmaradt 2169 korona 05 fillérről szeptember 29 én határoz. Ugyanakkor föl is oszlik a bizottság.

A kulai állami polgári iskola. Kula község bőkezű ajánlatot tett a kormánynak, ha polgári fiu- és leányiskolát állít Kulán. Ingyen telket, ingyen épületet és teljes felszerelést ad a község. Faragó János királyi tanfelügyelő pártoló javaslatlal terjesztette a közoktatási miniszter elé a kulaiak kérelmét.

Uj jegyző Szeremlén. A Baja melletti Szeremlén jegyzőt választottak. A szeremleli képviselőtestület kellemessi Melczér Gyula járási szolgabíró elnökelete alatt tisztújító gyűlést tartott, melyen a nemrég megüresedett jegyzői állás került betöltésre. A 12 pályázó közül egyhangulag Nyáry Bélát választották meg.

Gyilkosság a szóntai-uti csárdánál. Vasárnap reggel borzalmas leletre, egy törzsétől majdnem egészen lemetszett fejű véres hullára akadt a szóntai-ut felől reggeli misére indult lakosság. Az eltorzított holttestben sokan Szekulics Vélykó negyvenöt éves gazdálkodóra ismertek és nyomban jelentést tettek a rendőrkapitányságon. A rendőrség kiment a helyszínre és a hullát beszállították a városi kórházba, egyúttal pedig megindult a nyomozás, mely hamarosan eredménnyel is járt. Szekulics éveken át halálos ellenségeskedésben volt Bugarszky Dusán földmivessel, akire lakásán reá is találták. Bugarszky rövid kiballgatás után beismerete tettét és elmondotta, hogy szombaton éjjel találkozott Szekulics Vélykóval a szóntai uti csárdánál. Szekulics éppen hazaindult a csárdából, mire ő botal háromszor fejbevágta. Szekulics elszédült, de csakhamar magához tért és szembefordult támadójával, mire ő — Bugarszky — élesre fent bicskájával ment Szekulicsnak és a viaskodás közben nyakát majdnem csontig elvágta. Így mondja el az esetet nagyjában a gyilkos, bár minden arra mutat, hogy a támadás orozva történt. Az áldozat koponyájának hátsó részén súlyos sebek tátonganak. Bugarszky Dusánt letartóztatták és holnap átkísérik a zombori ügyészség fogházába.

Huszonöt éven át adóhivatali díjnok. Obláth Sándor óbecsei adóhivatali díjnok folyó hó 21-én ünnepelte állami szolgálatának 25-ik évét. A kir. adóhivatal tisztikara, élén Kaiser Károly hivatalfőnökkel, üdvözölte a jubiléumát. Kaiser Károly adótárnok átnyújtotta a tisztikar emléktárgyát, egy gyönyörű kivitelű cigarettatárcát s az erre az alkalomra készített emléklakettet.

Ki lesz a szabadkai üzletvezető-helyettes? Hieronymi Pál, a kereskedelmi miniszteriumba beosztott főfelügyelő, Hieronymi volt kereskedelemügyi miniszter fiát kinevezték a szabadkai üzletvezetés helyettes vezetőjének. Hieronymi azonban nem fogadta el a kinevezést, mint-hogy szívesebben maradt a miniszterium főfelügyelői osztályában. Így azután betöltetlen maradt ez a pozíció, s az még ezidő szerint is, holott a szabadkai üzletvezetés immár második hónapja működik. A helyettes üzletvezetői állás betöltéséről most megint újabb, érdekes és biztos hír jön. Tekintélyes helyről nyert információ alapján megírhatjuk, hogy a helyettes üzletvezető Szász Kálmán, a Budapest keleti pályaudvar fűtőházi főnöke lesz. Szász Kálmán közeli rokonságban van Hazai Samu honvédelmi miniszterrel, amennyiben fia, dr. Szász Jenő vette feleségül a miniszter leányát.

Agárverseny Óbecsén. A „Bácskai Agársz Egyesület” f. hó 29-én, jövő vasárnap tartja meg versenyét: a bácskai derbyt az óbecsei alsó ugarokban. A verseny szabásának ígérkezik, amennyiben az ország minden részéből a legkiválóbb agárszok megjelenésére van kilátás. Díj a győztesnek bilikom és 50 drb cs. és kir. arany. A következők nevezték agaraikat: Baghy szövetség, Biró Géza, Bobor Gyula, Debelyacszy Demeter, Geist Gyula, Gerliczy Ferenc báró, Gerster Károly, Geyer Péter, Hámos Antal báró, Kállay Emil, Lelbach Gyla, Magyar Károly, Mészöly István, Mihályi Endre fh., Návay Lajos, Návay László, Podmaniczky Endre báró, Szontagh Zoltán, Téglássy András, Tripolszky Imre, Vojnits Istvánné, Vojnics József, Vojnits Simon és Windisch József.

Kulán 74 százalék a pótdadó. Kula község képviselőtestülete szeptember 17-én tartott rendes közgyűlésén elfogadta az 1913. évi költségvetési előirányzatot, mely szerint az általános kiadásra 63%, belrendészeti kiadásokra 7% és külrendőri kiadásokra 4% pótdadó lesz kivétel. Az adók eredményesebb behajtása céljából állami végrehajtót fog a község kérni a zombori kir. pénzügyigazgatóságtól.

Allatbetegség Nádálján. A Nádálja községhez tartozó baromi legelőn a marhaállomány közé veszett kutya került s ott több jószágot megmarta. A hatóság most zár alá vette az állatállományt s erről értesítette a szomszéd községeket is.

Bicskázás a zombori Kossuth utcán. Vasárnap délelőtt, mikor javában állt, azaz hogy hullámozott a sok szép aszszony és szép lány a zombori korzón, vérfagyasztó jelenet vitt izgalmat a gondtalan udvarlásba. Bikiczky Nikola és Sztéví, két testvér, összeveszett Masirevits Nikolával és a három legény ott a helyszínén bicskápárbajt rendezett. És mert kettő mindig több, mint egy, ugyanazért Masirevits Nikola életveszélyesen összeszurkálva maradt a porondon. A több sebből vérző fiatalembert lakására szállították.

A bajai telefonboykot. Ha nagyon rossz viccet akarnék csinálni, azt mondhatnám, hogy Baján bajok vannak a telefon körül. De, édes istenem, hol van rendben a telefon? Mindenütt mizériák vannak, örjítő, borzalmas, végzetszerű, sirbavivó mizériák. Baján azonban megkezdtek a radikális harcot a „telefon, mint merénylet az idegek ellen” című intézmény ellen. Tessék elolvasni.

Baja kereskedőinek körében mozgalom indult meg az irányban, hogy egyetemes elhatározással a napokban mindnyájan leszereltetik a telefonjukat a gyakori kapcsolási zavarok miatt. A postafőnök szerint a kapcsolási zavarok a nagy forgalom miatt állanak elő, melynek lebonyolítása a telefonhelyiség szűk volta miatt lehetetlen. A bajai kereskedők eljárásukkal a hivatal kibővítését akarják kieszközölni.

Ugy van, ugy van, viharos helyeslés minden oldalról. Eljenek a bajai kereskedők és kövessék a példájukat mindenütt az országban, ahol nagyon nagyok a bajok. Zomborban mindenesetre olyan érzelmekkel kell olvasni ezt a telefon-jelentést, mint a jövő zenéjét. Örülünk, hogy nálunk még nincs ilyen nagy baj. És busuljunk, mert még lehet.

Kitiltás Szabadka területéről. Hartl Balazsné esantavéri, Vörös Lajos esongrádi, Jovánovics patikus budapesti és Vajda József kishegyési illetőségű esavargókát, akik Bácska több községéből már ki vannak tiltva, a rendőrség 5-5 évre kitiltotta Szabadka területéről.

Öngyilkos bajai hivatalnok. Bajáról jelentik: Posta Miklós huszonhárom éves biztosítóintézeti hivatalnok, Posta Bertalan ny. bajai állomásfőnök fia, szombaton Dombóvárott agyonlőtte magát az ottani nagyvendéglőben. Posta Miklós előkelő bajai család gyermeke, megbízható hivatalnok volt és könnyen élt, úgy hogy tettének okait nem is sejtik. Öngyilkossága Baján általános részvételt keltett.

ANGOL RAGLÁNOK	
40 koronáért	
■	■
Fregoli (átváltoztatható) Raglánok, divat-mellények, !! kalapok !!	
GOLDFAHN SÁNDOR és FIÁ-nál	
ZOMBOR, KOSSUTH-UTCA.	

Cigánypurdé a zombori utcán.

Hétfőn reggel vagy hat kocsi való cigányt kísérték végig lovascsendőr fedezettel a Csonoplyai-uton. Mindegyik kocsi hatan voltak, vének, fiatalok, gyermekek vegyesen. A kerényi határban akadt rájuk a csendőrkőr és mert foglalkozás nélkül kóboroltak, bekísérték őket a zombori főszolgabíróshoz. Aztán a városházára, a rendőrségre vonult a menet és a szokásos diplomáciai tárgyalások után vissza a szolgabíróshoz. Itt aztán őrizetbe vették a cigánytársaságot és gondoskodnak az eltoloncolásukról is.

A volt apatini aljegyző bűnügye a tábla előtt.

Erdekes ügyben ítélték most a szegedi ítélőtábla főbbébesi tanácsa. Dungyverszky Ferenc volt apatini aljegyzőt többrendbeli okirathamisítással vádolta az ügyészség. A zombori törvényszék tíz hónapi börtönrre ítélte, a tábla nyolc hónapra szállította le a büntetését. A család pótartalékosok 1905-ben segílyt kaptak, fejenként 2-300 koronát. A községekben a jegyzőknek kellett összeírni a családos pótartalékosok névsorát. Apatinban föltűnő sok volt a névsorban föltüntetett családos pótartalékosok száma és ezért a katonai hatóság érdeklődni kezdett. Kitűnt, hogy sok olyan apatini pótartalékosnak utaltak ki segílyt, aki nem családos. Erre megindították a vizsgálatot és így kiderült, hogy a jogtalanul kiutalt családi pótlékok Dungyverszky Ferenc apatini helyettes anyakönyvvezetőnek tulajdonítható. Dungyverszky igen sok nőtlen pótartalékost rábeszél arra, hogy az összeírásnál hamis adatokat diktáljanak be és így 2-300 korona segílyhez juthatnak. Ebből az összegből fejenként 20-20 koronát kikötött magának. A zombori törvényszék néhány hónappal ezelőtt tárgyalta az ügyet, szokatlannal nagy érdeklődés keretében. A törvényszék ötrendbeli okirathamisítás miatt tíz hónapi börtönrre ítélte az eltévelyedetett. A szegedi ítélőtábla főbbébesi tárgyalásán a vádlott is megjelent, elegánsan kiöltözve. Azzal védekezett, hogy ő a bediktált adatokat jegyezte föl. Erre azonban rácsafolt a tanúk vallomása, akik határozottan állítják, hogy Dungyverszky rábeszélésére közöltek hamis adatokat. A tábla az enyhítő körülmények figyelembevételével leszállította Dungyverszky büntetését, aki semmisségi panaszszal élt.

A bajai kórház titokzatos halottja.

A bajai rendőrség egy titokzatos halálzási ügyben folytatott nyomozást. A bajai országút mentén egy szalmakazalban lerongyolódott, eszméletlen emberre akadtak. A szájalomraméltó embert beszállították a kórházba, ahol az illető anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, másnap reggel meghalt. Az elhalt emberen rettenetes ütlegek nyomai láthatók. Eddig még nem lehetett megállapítani a szerencsétlen ember kilétét. A haldoklót Budincev Simon gazda vitte be a kórházba. Elmondta, hogy ő szerdán délután félőtkor kocsiján elhajtott egy szalmakazal előtt, amelynek tövében egy idősebb ember hadonászott s jajgatva a szalmakazalba szinte belevájta magát. Másnap mikor ismét arra járt, ott látta az embert, de most nyugodtan feküdt. Mint-hogy már előző nap azt hitte, hogy az illető részeg, úgy most meg azt gondolta, hogy a mámorát alussza. Mikor harmadnap is ott látta, már különösnek találta, s kérdéseket is intézett hozzá, feleletet azonban nem kapott. Mikor azután közelebről nézte meg a szerencsétlent, eszrevette, hogy alig van már benne élet. Rögtön értesítette a rendőrséget, ahonnan kiszálltak a helyszínre s az ismeretlen embert bevitték a kórházba, ahol meghalt, mielőtt eszméletre tért volna.

Szerencsétlenség Mátételkén.

Mátételkén, amint tudósítónk jelenti, a napokban rémes szerencsétlenség történt. Az ottani Vilma-majorban vígan bugott a cséplőgép s körülötte sűrűgtek-forogtak a dolgozó emberek. A munkálkodók közt volt Záborszki Mária, Záborszki István odaváló földmives 11 éves leánykája is, aki a polvyát hordta. A kis leányt munkaközben érte a szerencsétlenség. Ruháját valahogy elkapta az elevátor-henger s a következő pillanatban

már beállott a katasztrófa. A gép darabokra tépte áldozatát, mert a nagy zugás miatt a gépész nem értesült idejekorán a történetéről s így a gépet nem állíthatta meg kellő időben. A hulladarabok eltávolítása után megérkezett a helyszínre a csendőrség, amely megállapította azt, hogy a kis leány vigyázatlansága az oka mindennek. A leány apja tudott ugyan arról, hogy gyermeke mivel foglalkozik, de azzal védekezett, hogy nem ő küldte oda.

Elítélték az ujvidéki korcsmáros gyilkosát.

Annakidején a Bácska is adott hírt arról a rablógyilkosságról, amelyet Paics Dusán egy társával követett el Vuin Dragutin ujvidéki korcsmároson. Ezt a bűnügyet kedden kezdte tárgyalni az ujvidéki törvényszék esküdtbírósa s Paicsot tizenöt évi fegyházra ítélte. Az esküdtek bűnösnek mondták ki Paicsot a szándékos emberölés és rablás büntetésében s e verdikt alapján a bíróság Paicsot 15 évi fegyházra ítélte. A feleségét fölmentette, mivel a bűnrészességet nem látta beigazoltnak.

HIRDETÉSEK.

MED. UNIV. 30-8

Dr. LUKITS MIROSLÁV

Zombor, Zarándok-utca 10. sz.

Rendel d. e. 8-11-ig.

Fog- és szájbetegeknek d. u. 2-5-ig.

Aranykoronák, aranyhidak és mindenmő kausuk fogazatok. Mindenféle tömések (plombok). Fog- és gyökérhuzás teljes érzéstelenítéssel.

Eladó kályhák!

Thököly-ut 7. sz. alatt
2 drb. alig használt
barna eszerépkályha és
1 drb. jókarban lévő
Meidinger-féle töltő-
kályha eladó. 3-1 !!!

1738/1912. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. e. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a wieni cs. kir. járásbíróshoz 1912 évi C VIII. 1115. számú végzése következtében dr. Bruck Ármín zombori ügyvéd által képviselt Nussbaum és Pich wieni cég javára 500 korona 67 fillér s járuléka erejéig 1912. évi augusztus hó 7 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1600 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: gépek nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás bíróság 1912. évi V. 1020/2. sz. végzése folytán 420 kor. 67 fl. tőkekövetelés, ennek 1912. évi március hó 6 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 61 kor. 20 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Géza utca leendő eszközésére 1912. évi október hó 7-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. e. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1912. évi szeptember hó 18-án.

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó

1846 szám. 1912.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. e. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1912. évi 9842. számú végzése következtében dr. Lallosevits János zombori ügyvéd által képviselt Gazdasági Takarékpénztár javára 2000 korona s járuléka erejéig 1912. évi augusztus hó 24 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1500 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kötvények nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróshoz 1912. évi V. 1103/1 sz. végzése folytán 2000 korona tőkekövetelés, ennek 1912. évi május hó 5-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 121 korona 45 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban Gazdasági bank üzlethelyiségében Szentgyörgy tér leendő eszközésére 1912. évi október hó 4-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. e. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1912. évi szeptember hó 18. án.

Styrum Mór,
kir. bír. végrehajtó.**Kiadó lakás.**

Dr. Konyovits Dávid ujonan épülő házában egy II. emeleti 4 szoba, fürdőszoba és összes mellékhelyiségekből álló vízvezetékekkel és melegvízfűtéssel felszerelt **parkettás lakás folyó évi november hó 1-ére átadó.** Bővebb felvilágosítást **Herzeg Sándor** mérnök nyújt.

3994/1912. sz.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye palánkai járásához tartozó Parrag nagyközségben rendszeresített községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előirt képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat és a szerb nyelvben való jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi október hó 10-ik napjáig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket nem fogom figyelembe venni.

Ezen állás javadalma: évi 600 kor. fizetés, évi 400 korona állami fizetékiegészítés, ezenkívül 300 kor. lakpénz.

A lakpénzt megszavazó képviselőtestületi határozat még törvényhatósági jóváhagyást igényel.

A választást később fogom kitézni. Palánka, 1912. szeptember 17.

Zsigmond János,
főszolgabíró.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka
Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

ÁLLANDÓ BUTORKIÁLLÍTÁS,
meglepetésszerű olcsó, a legmagasabb
!! 100-18 igényeknek megfelelő !!

LAKÁSBERENDEZÉSEK,

uri szobák, szalonok, **nagy raktára.**
ebédlők és hálószobák

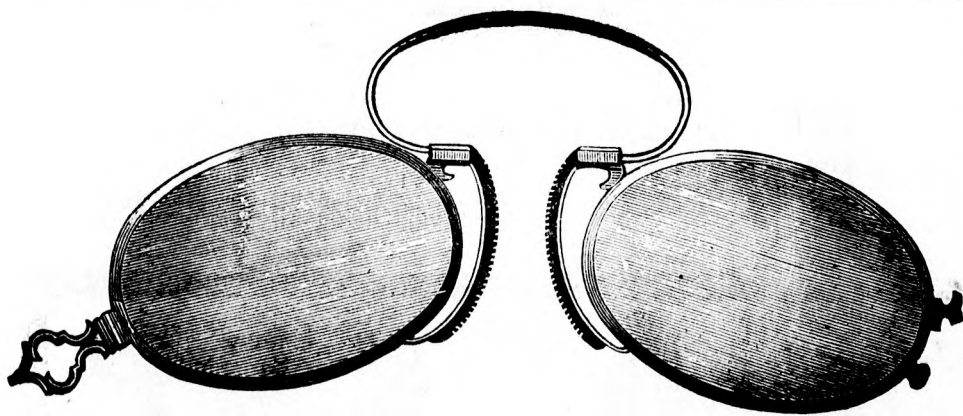
Ugyanott egyéb ipari készítmények állandó raktára és eladási helye.
Elfogad a legmodernebb **KÁRPITOS MUNKÁKAT** és **DISZITÉSEKET.**

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka
Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka

Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.

**Optikai, betegápolási,
elektrotechnikai vállalat.**

Nagy választék!! 100-40 **Olcsó árak!!**
Javitások lehető leggyorsabban
eszközöltetnek

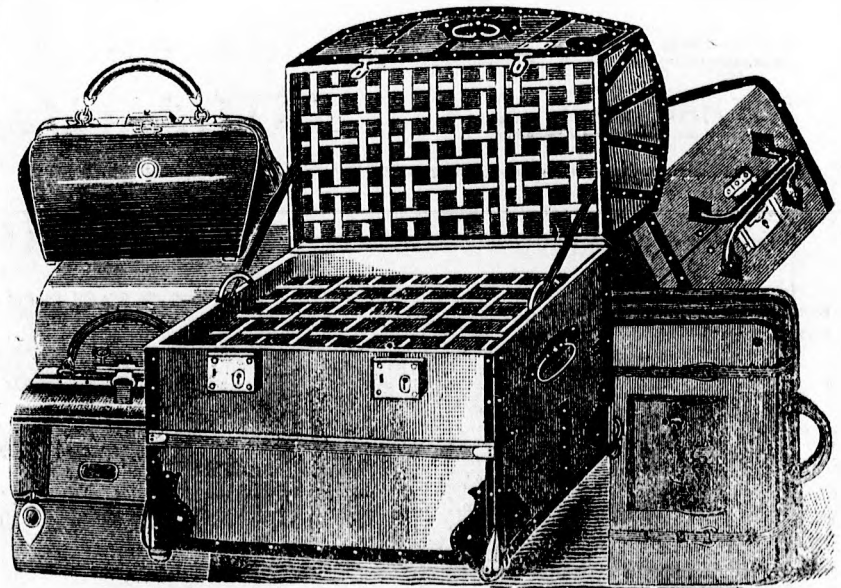
TELSCH GÁSPÁR
lát- és műszerésznél, **ZOMBOR.**

Nyomatott Bittermann Nándor és Fia cég könyvnyomdájában Zomborban.

Legolcsóbb

bevásárlási

forrás

Teltsch Gáspár
bőröndgyárában, **Zomborban.**

Kiadótulajdonos: Bittermann Nándor és Fia cég.